

вона нездатна дихати заради власного блага, дитина ж боїться за власне життя і не хоче знаходитись в такій атмосфері. Коли у дитини з'являються аденоїди, причиною виникнення можуть стати негативні конфлікти в сім'ї, дитина почувається небажаною. Можливою причиною заїкання виступає те, що дитина відчуває ненадійність, в сім'ї створена атмосфера, в якій забороняється плакати та відсутня можливість самовираження дитини. Можливою причиною виникнення аутизму вважається певна захисна реакція, яку включає дитина, яка бажає закритись від скандалу, криків, побоїв і образ. Ризик розвитку аутизму збільшується, якщо дитина стає свідком сильних сандалів та конфліктів батьків із застосування насильства у віці до 10 місяців. З точки зору психосоматики, природжений аутизм є тривалим відчуттям небезпеки у матері, можливо навіть і з дитинства, а також страхи під час вагітності.

У дитини шкільного віку бронхіт, особливо хронічний, може виникати у випадку, коли дитина хоче примирити власних батьків або розрядити напружену обстановку в сім'ї. Адже можна спостерігати певну ситуацію, коли дитина починає закашлюватись, дорослі автоматично замовкають.

Енурез може означати страх перед кимось із батьків, зазвичай перед батьком. Риніт у дитини може говорити про її занижену самооцінку, про те, що вона потребує розуміння своєї цінності, визнання своїх здібностей і заслуг. Варто наголосити, що певний психосоматичний діагноз можна поставити тільки із лікарем та після проведення медичного обстеження.

Отже, можемо зробити такий висновок: піклування, сприятлива атмосфера, адекватний стиль виховання, тепло, турбота, відмова від тотального контролю, криків, насилля, образ, оберігання від психотравмуючих ситуацій, збереження щасливих радісних спогадів дитинства і є основними задачами для батьків, які дійсно прагнуть всього найкращого для свого малюка.

Практичне значення даної теми не може зводитись в одну певну сферу. Особливості психосоматичних проявів повинні знати як лікарі, аби викреслити такий фактор у пацієнта або, навпаки, діагностувати його тощо, так і психологи, а також батьки.

*Науковий керівник: Ічанська О.М.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.9:316.77-0536 (043.2)

Радіонова К.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ВПЛИВ АКЦЕНТУАЦІЇ ХАРАКТЕРУ НА СПІЛКУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ

Підлітковий вік часто називають найважчим віковим періодом, адже відбувається перехід людини до дорослого життя, з'являється велика кількість новоутворень та змін. Розвиток особистості в підлітковому віці характеризується появою почуття дорослості, потребою у самостверженні, відбувається ускладнення внутрішнього світу і формування особистісних якостей. В цьому віці виникають різноманітні труднощі соціальної адаптації, пов'язані як з психологічними кризами так і соціальною ситуацією розвитку (наприклад перехід

з середньої до старшої школи). Саме у підлітковому віці виразно проявляється дисгармонічність розвитку характеру, гіпертрофованість окремих його рис, тобто акцентуація характеру. Акцентуаціями характеру називають індивідуально-типологічні особливості характеру, що полягають у надмірній вираженості, загостреності окремих рис характеру [2]. Характер людини детермінує її поведінку, таким чином акцентуація характеру веде за собою зміни у поведінці людини. Акцентуація може ускладнювати адаптацію особистості в деяких специфічних ситуаціях, при цьому важливо підкреслити, що вразливість в відношенні певного роду впливів, в тій або іншій акцентуації, може поєднуватися з хорошою або навіть підвищеною стійкістю до інших впливів [3]. З іншого боку, акцентуація характеру може стати «ресурсом» підлітка і надати йому переваги у спілкуванні. Так, наприклад, при вираженій гіпертимній акцентуації, особа буде легко йти на контакт і широко відкрита до спілкування [1].

Дослідженням акцентуацій характеру займалися такі вчені, як А.С.Лічко, В. М. Бехтерев, П. Б. Ганнушкін, О. В. Кербіков, Е. Кречмер, К. Леонгард, А.С. Лічко, Р. К. Ушаков.

Так як провідною діяльністю у підлітка стає спілкування з однолітками, змінюються мотиви спілкування, ми вирішили дослідити яким чином певний тип акцентуації характеру впливає на спілкування, міжособистісні стосунки.

В ході нашого дослідження ми будемо спиратися на типологію акцентуації за К.Леонгардом, який виділив наступні типи: гіпертимний, тривожний, дистимічний, педантичний, збудливий, емотивований, застрягаючий, демонстративний, циклотимний, екзальтований.

Для дослідження ми обрали групу підлітків, віком 13-15 років.

Методики емпіричного дослідження: 1) тест К. Леонгарда- Г. Шмішека; 2) методика діагностики міжособистісних відносин Т. Лірі; 3) методика діагностики прийняття інших В. Фей. Додатково буде використано метод спостереження. Методики підбрано відповідно до віку досліджуваних. Математико-статистичний метод: кореляційний аналіз.

У відповідності до особливостей спілкування підлітків з різними акцентуаціями, які будуть виявлені у ході дослідження, можна буде планувати психологічну роботу з розвитку навичок спілкування. Результати дослідження будуть представлені у наступних публікаціях

Список літератури

1. Волошук А. М. Психологічні особливості спілкування з особами різних типів акцентуації характеру та темпераменту [Електронний ресурс] / А. М. Волошук // Південноукраїнський правничий часопис. – 2012. – № 4. – С. 238-240. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2012_4_82

2. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. – 2017. – Київ «Центр учбової літератури» – 369 с.

3. Кузнецова Л.М. Аналіз особливостей надання психологічної допомоги підліткам з акцентуаціями характеру [Електронний ресурс] / Л. М. Кузнецова // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – 2011. Вип. 5. – С. 26-34. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mnf_2011_5_5

*Науковий керівник: Власова-Чмерук О.М.,
ст. викладач*